

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/7380.**

Benyújtás dátuma: **2019-09-05 12:14**

Parlex azonosító: **A7PV469H0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Schmuck Erzsébet (LMP), Dr. Gurmai Zita (MSZP), Dr. Hadházy Ákos (független), Dr. Szél Bernadett (független), Dr. Vadai Ágnes (DK), Nunkovics Tibor (Jobbik), Szabó Timea (Párbeszéd)**

Határozati javaslat címe: **Az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**Az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

Az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról

Az Országgyűlés – követve a fenntarthatóság és a szolidaritás egyetemes eszméjét, elsődleges küldetésünknek tekintve Magyarország jelen és jövő generációinak jóllétét, kulturális, gazdasági és természeti értékeink és erőforrásaink védelmét, bölcs hasznosítását, az ország környezetbiztonságának és önellátó képességének erősítését – globális felelősségünk tudatában, a rendelkezésre álló legújabb tudományos ismeretek és a valós tapasztalatok alapján, a globális felmelegedés mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást nemzetstratégiai jelentőségű üggyé nyilvánítja.

Napjainkra bizonyossá vált, hogy az emberiség az éghajlat jelenleg tapasztalható, sajátos megváltozásának nem csak tanúja és elszenvetője, de a kibocsátott üvegházhatású gázok és az egyéb társadalmi-gazdasági célú tevékenységek következtében jelentkező hatások révén jelentős részben az okozója is.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete szerint, ha az elkövetkező 10-15 évben nem tesszük meg a szükséges lépéseket, a kedvezőtlen folyamatok visszafordíthatatlanokká válnak. A változások már egy emberöltőn belül is drámaiak lehetnek, hosszabb távon pedig egész civilizációnkat veszélybe sodorhatják.

Az elmúlt évtizedekben az is egyértelművé vált, hogy a globális felmelegedés egy olyan összetett folyamat, amelyet csak a világ országai együttműködésével, fenntartható fejlődési pályára állításával, illetve az ezt elősegítő haladéktalan és átfogó intézkedésekkel lehet kezelni.

A globális együttműködés erősítése érdekében az ENSZ 2019. szeptember 23-ára rendkívüli Klíma Cselekvési Csúcsértekezletet hívott össze, melyen Magyarország is a legmagasabb szintű állami, politikai képviselővel biztosításával vesz részt.

1. Az Országgyűlés ezért felkéri Magyarország hivatalos úton kijelölt képviselőjét, hogy a 2019. szeptember 23-ai rendkívüli ENSZ Klíma Cselekvési Csúcsértekezleten Magyarország nevében példamutató módon, határozottan álljon ki a fenntarthatóságot elősegítő klímavédelmi célok és kötelezettségvállalások meghatározása, valamint azok végrehajtása mellett, különös tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodásra, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete azóta készült jelentéseiben foglaltakra, melyek szerint halaszthatatlan a felelősség- és kötelezettségvállalások szintjének és mértékének újragondolása, szigorítása és megerősítése.

2. Az Országgyűlés ezzel összefüggésben felhívja a Kormányt, hogy

a) haladéktalanul hirdesse ki a klíma vészhelyzetet,

b) az EU és nemzetközi klímavédelmi célok tükrében, az elővigyázatosság és a megelőzés elvének szellemében vizsgálja felül az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, a megújuló energiaforrások hasznosításának mértékével és módjával, valamint az energiahatékonyság javításával összefüggő hazai célkitűzéseket, különös tekintettel arra, hogy nemzeti érdekeink is ezt kívánják, továbbá

c) biztosítsa az éghajlatváltozással összefüggő hatásokra, változásokra való felkészülés és az alkalmazkodás terén szükséges döntéseket és a végrehajtás eszközrendszerét.

3. A Kormány 2019. december 31-éig terjessze az Országgyűlés elé Magyarország klímavédelmi törvényének javaslatát, amely átfogóan rögzíti az éghajlatváltozás megfékezésével és az alkalmazkodás erősítésével összefüggő célokat és feladatokat, amelynek során

a) biztosítsa, hogy Magyarország 2030-ra legalább 55 %-kal csökkenti üvegházgáz-kibocsátását, legalább 30%-kal csökkenti energiafelhasználását, végső energiafogyasztásának legalább 35 %-át megújuló – de ezen belül csak kis részben biomasza eredetű – energiákból nyeri, valamint hogy Magyarország 2050-re elérje a teljes klímasemlegességet, a nettó nulla üvegházgáz-kibocsátást,

b) vegye számba az éghajlatváltozás és hatásai emberi, társadalmi dimenzióit (lakás- és környezetügy, víz- és élelmiszerbiztonság, stratégiai készletezés, élhető települések, energiaszegénység, egészségi és közegészségügyi kockázatok kezelése, tájékoztatás és felkészítés, kockázatcsökkentés), és célzott programokkal biztosítsa a társadalmi igazságosság részét képező klímaigazságosság elvének érvényesítését, különösen a sérülékeny társadalmi csoportok védelmét, a klímasemleges társadalmi és gazdasági működésre való átállása elősegítését,

4. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy Magyarország hivatalos úton kijelölt képviselője a 2019. szeptember 23-ai rendkívüli ENSZ Klíma Cselekvési Csúcsértekezleten terjessze elő hazánk fentiek szerinti kötelezettségvállalásait.

5. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy biztosítsa, hogy a hazai költségvetési és európai uniós források a klímavédelemmel és alkalmazkodással ellentétes célokra nem használhatók fel.

Általános indokolás

Mára tudományos evidencia, hogy az emberi társadalom drasztikus hatást fejtett ki a Föld anyag- és energifolyamataira, és ezzel nemcsak az éghajlatváltozás tényezőit erősítette fel, de a kiegyenlítésükben szerepet játszó környezeti önszabályozást is legyengítette. És itt már nem csak az üvegházhatású gázokról van szó. A területhasználat globális (és hazai) szintű megváltoztatása (sok millió hektáron a természetes erdők, gyepek, vizes élőhelyek felszámolása, a természeti erőforrások (pl. a termőtalaj) lepusztítása, a tengerek elszennyezése révén ökoszisztémájuk degradációja mind-mind ezt a kedvezőtlen folyamatot és hatásait erősítik.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség arra figyelmeztet, hogy nem folytathatjuk azt az életmódot, azt a társadalom- és gazdaságpolitikát, ami ide vezetett.

Nicholas Stern, a Világbank egykori vezető közgazdásza szerint ugyanakkor globálisan a GDP 1-1,5 százalékának felhasználásával megállítható lenne a klímaváltozás, és legalább tízszer akkora későbbi kárt lehetne megelőzni.

A hazai tudományos kutatások hasonló eredményre vezettek: az MTA egyik Jelentésének előrejelzése, hogy az éghajlatváltozás káros hatásaként a GDP évi 1%-nyi csökkenésével lehet számolni hazánkban. Különösen, mert a '80-as évektől gyorsuló melegedés következtében Magyarországon a nyári középhőmérséklet már most 2 Celsius-fokkal nőtt, az évszázad végére pedig 4-5 fokkal lehet magasabb az 1971-2000 közötti átlaghoz képest. A nyár még szárazabb lehet, mind nagyobb területeket sújthat az aszály, miközben fokozódó árvizekre, felhőszakadásokra lehet számítani. 30%-os lehet a termésátlag-csökkenés. Változik – de sokféle mértékben és módon - a növény- és állatfajok elterjedése, ami egyrészt a tápláléklánc felborulását, másrészt pl. a beporzó rovarok drasztikus csökkenését okozhatja. Ez utóbbiak nélkül viszont az élelmiszerellátás alapjai sérülnek. De felszíni vizeink vízhozama, és tavaink vízszintje is számottevően csökkenhet, sőt némelyikük ki is száradhat, és/vagy minőségében leromolhat.

Számos ökológiai rendszerünk rugalmasságát tehát meghaladja az éghajlatváltozás, és a hozzá kapcsolódó folyamatok (pl. áradások, szárazság – sőt sivatagosodás -, erdőtüzek, emberre, növényre és állatra veszélyes kártevők „migrációja”) már most is érzékelhető.

A feladat tehát kettős: egyrészt az éghajlatváltozás felgyorsulásához vezető üvegházhatású gázok kibocsátását kell csökkenteni és a nyelőkapacitásokat a változó ökológiai körülmények között megőrizni, illetve fejleszteni, másrészt az elkerülhetetlen változásokhoz való alkalmazkodásunkat kell erősíteni.

A globális együttműködés erősítése érdekében az ENSZ 2019. szeptember 23-ra Klíma Cselekvési Csúcsértekezletet hívott össze. Ennek kapcsán António Guterres ENSZ-főtitkár arra kéri a vezetőket, hogy ne hangzatos beszédekkel készüljenek, hanem konkrét tervekkel arról,

hogy miként tudjuk előmozdítani a klímaváltozás elleni fellépésünket.

Ebben a folyamatban Európának, és így Magyarországnak is aktív szerepet kell játszania.

Az Országgyűlés jelen határozatával a kormány megkerülhetetlen, történelmi felelősségére hívja fel a figyelmet és szorgalmazza a szükséges intézkedések haladéktalan megtételét.